

Tõde tunneli lõpus

Dmitri Gluhhovski, "Metro 2033", 2014 Tänapäev

"Metro 2033" räägib lähitulevikust - maailm on tuumasõjas hävinud ning killuke tsivilisatsiooni on säilinud Moskva metros, maailma suurimas pommivarjendis. Elu metros on ohtlik, inimesed hoiavad küünte ja varvastega kinni elust ning seetõttu hakkavad mõned neist oma inimlikkust kaotama, tappes enesekaitseks teisi inimesi silmaga pilgutamata. Kuna kommunikatsioon pole metros just kiita, levivad igal pool arvukad kuulujutud. Kedagi ei saa - ega tohigi - usaldada, sest kõigile on tähtsaim eesmärk iseenda elushoidmine ning alati peab relv kaasas olema. Sellepärast ongi metros valuutaks padrunid - ellujäämise (kuid tahes-tahtmata ka surma) sümbolid. Noores, tuumasõja järgselt tekkinud miniatuurses ühiskonnas, oleks justkui vanadele maailmakorraldustele uus võimalus antud: kolm metrojaama on hõivanud fašistid ning metrokaarti läbib punane, kommunistide liin, nagu verine oda. Kuna inimkond on teinud läbi nii suure kukkumise, siis paistab neile, kes maapinnale tõusevad, meie kunagine (praegune) olukord jumaliku hiilgusena. Metroo läppunud õhus ripub igikestev küsimus: "Kas inimkond saab veel kunagi maale tõusta ning oma endise hiilguse taastada?"

Teose sisuks on nooruki Artjomi teekond läbi metroo, mille ta on sunnitud ette võtma oma kodujaama ja võibolla ka terve metroo päästmiseks. Artjomil, kuigi veel maapinnal sündinud, on sellest väga vähe mälestusi, kuid siiski on ta sellisest elust piisavalt kuulnud, et seda tagasi tahta. Kuigi tema teekond kulgeb üle kivide ja kändude, jätkab ta seda alati ning ei anna alla ja üha rohkem mõistab ta seda, et inimene on ainus loom, kes peab kõigele arusaamatule ise, tõest hoolimata, tähenduse andma. Kahjuks on inimene ka ainus liik, kes suudab maailma hävitada, ning ainus, kes suudab seda taastada. Tuleb loota, et see ei ole meie jaoks liiga suur vastutus.

"Metro 2033" on ülipõnev, kuid samas nii sügavamõtteline raamat, mis kujutab katastroofilist lähitulevikku üllatavalt tõetruult. Teos annab palju mõtteainet ning annab tugevalt edasi sõnumi: tuumaenergia ei ole mänguasi. Seetõttu ei usu ma, et keegi tahaks veel peale selle raamatu lugemist tuumasõda pidada.